

Open brief aan ouders en opvoeders: Toon vooral begrip en liefde...

31-03-2012 08:02

In het RD van 17 maart verscheen een open brief waarin de noodklok over ons als jongeren werd geluid. De inhoud is niet nieuw: de laatste tijd wordt er door middel van congressen, publicaties en cursussen regelmatig aandacht gegeven aan het begeleiden en opvoeden van jongeren. Uit deze initiatieven blijkt betrokkenheid op ons als jongeren. Daar zijn we blij mee. De oplossingen die in de open brief aangedragen worden, zijn echter nog weinig concreet.

Vorige week heeft dr. S. D. Post al een aanzet gegeven om handen en voeten te geven aan de woorden uit de brief. Graag laten wij met deze brief ook zelf onze stem horen. Wij willen hiermee aangeven wat wij in onze opvoeders waarderen, wat we soms missen en waar wij behoefte aan hebben.

Toon begrip en onvoorwaardelijke liefde

We zien dat opvoeders betrokken zijn op ons en ons echt willen helpen. Begrip en liefde zijn daarbij heel belangrijk! Als wij als jongeren liefde voelen, ook als er een keer een terechtwijzing is, nemen wij opvoeders eerder serieus en zullen we sneller hun woorden ter harte nemen. Bewogenheid en liefde van opvoeders weerhoudt ervan om tegen regels in te gaan, omdat je hun geen verdriet wilt doen.

Wij waarderen opvoeders die zich kwetsbaar op durven stellen en die beseffen dat ze zelf niet beter zijn. Wees eerlijk en echt. Durf ook te zeggen dat sommige zaken moeilijk voor u zijn. Wees vergevingsgezind wanneer een jongere zijn of haar excuses aanbiedt. Laat zien dat hoe een jongere zich ook gedraagt, u om hem of haar geeft.

Verdiep je in de leefwereld

Opvoeders zijn zich vaak niet bewust van onze leefwereld. Het lijkt erop dat opvoeders soms de illusie hebben dat ze ons begrijpen, omdat ze zelf ook deel uitmaken van deze samenleving, maar dat is niet zo. Doordat ze dit denken, staan ze ver van jongeren vandaan. Ze trekken daarom al conclusies over ons in plaats van in gesprek te gaan.

Ga in gesprek

Voor alle opvoeders lijkt het ons goed dat ze openstaan voor kritische vragen. Jongeren hebben nu niet altijd het idee dat ze met hun vragen welkom zijn bij opvoeders, aangezien elke kritische vraag (onterecht) wordt gezien als een aanval.

Opvoeders hoeven niet gelijk in de verdediging te schieten, omdat ze bang zijn dat alle fundamenteën omvallen wanneer ze een open oor bieden aan kritische vragen. Discussiëren hoort bij jongeren en is goed voor hun ontwikkeling. Kap discussies daarom niet af, maar maak standpunten zo duidelijk mogelijk en ga zo goed mogelijk op argumenten in. Probeer vragen zo goed mogelijk te beantwoorden en ga op zoek naar antwoorden, wanneer u deze zelf niet weet. Openheid ervaren wij als heel positief en belangrijk.

Geef ook afwijkende meningen en rebelse jongeren de ruimte om in eerste instantie te zijn wie ze zijn en zich veilig te voelen. Keur niet meteen af, maar zorg dat u deze jongeren leert kennen en ga dan pas het gesprek aan.

Leg regels en tradities uit

Als het gaat om regels en wetjes, is het belangrijk om die te verantwoorden. We leven in een wereld waarin dat ook van ons verwacht wordt, daarom hebben we daarin toerusting van opvoeders nodig. Wanneer wij vragen naar het waarom, hebben opvoeders hierop niet altijd een goed antwoord.

Als een regel enkel op gewoonte berust, erken dat dan ook en durf te relativiseren. Wij ervaren soms dat opvoeders in de stress schieten als een jongere over sommige zaken anders denkt dan de opvoeder zelf, maar wanneer is iets verkeerd? Als het tegen de Bijbel ingaat is dat duidelijk, maar als iets tegen een traditie ingaat moeten we wel eerlijk blijven en nagaan of het dan werkelijk verkeerd is. Wees buigzaam, ga met jongeren in gesprek, denk na over kritiek die geleverd wordt en neem de Bijbel erbij. Zorg ervoor dat het vooral om de hoofdzaken gaat van het christelijk leven en niet alleen om de bijzaken, als regels en uiterlijkheden.

Preek

Wij hechten er veel waarde aan dat predikanten hun preek op een boeiende manier brengen. We vinden het lastig om naar de preek te luisteren en die te begrijpen als moeilijke woorden niet uitgelegd worden en een bepaalde preektoon wordt opgezet. De boodschap wordt duidelijker als er samenvattingen aan het eind van een punt worden gegeven of hier en daar vragen om over na te denken worden gesteld. Juist als de bewogenheid, eerlijkheid en liefde met betrekking tot het Evangelie duidelijk wordt, maakt dat indruk.

Preekbesprekingen onder leiding van de predikant of ouderling zien wij als erg waardevol. Er is dan ruimte voor vragen en gesprek. Op die manier wordt de preek dicht bij ons als jongeren gebracht.

Catechisatie

We ervaren dat catecheten betrokken zijn om ons wegwijs te maken in de "leer der zaligheid". Wij worden graag actief betrokken bij de stof. Een praatje 'over de groep heen' heeft weinig effect. Belangrijk is daarom dat de groepen niet te groot zijn, zodat het mogelijk is om een goed gesprek te creëren over geloofszaken. Soms lijkt het alsof catecheten ervan uitgaan dat nog niet één jongere iets van het geloof kent. Dat ervaren wij als lastig.

Tienminutengesprekken

De drempel om naar de kerkenraad toe te stappen ligt vaak erg hoog. Zorg dat u voor jongeren geen hoogverheven, onpersoonlijk en onbereikbaar figuur wordt. Ken alle jongeren in uw gemeente bij naam. Toon interesse, maak een praatje, sta open voor vragen, zorg dat jongeren u per e-mail kunnen bereiken en veroordeel jongeren nooit om het stellen van een vraag.

Een goed middel om contact te krijgen met jongeren is het invoeren van jaarlijkse tienminutengesprekken met de catecheet. In sommige gemeenten functioneert dit al, tot tevredenheid van zowel jongeren als kerkenraad. Het is een ideale gelegenheid om jongeren te leren kennen door hen te vragen naar hun werk/studie, hun thuissituatie, hun problemen of juist hun blijdschap. Tegelijkertijd maken deze gesprekjes het mogelijk om, zo nodig, jongeren aan te spreken op hun gedrag. Voor jongeren is het een goede mogelijkheid om in een vertrouwde omgeving vragen te stellen. Het werkt daarnaast drempelverlagend, zodat jongeren gemakkelijker hun vragen stellen.

Geef ons ruimte

We leven in een land waarin christenen een minderheid zijn. Tegelijkertijd zijn christenen zelf sterk verdeeld. In deze samenleving moeten wij een plek gaan vinden. Het contact met anderen helpt ons om onze mening te vormen en onze visie te versterken. Het is jammer dat we soms door opvoeders vooral gewaarschuwd worden voor jongerenavonden, conferenties en studentenverenigingen, terwijl we daar ook veel leren.

Begin op tijd en wees concreet

Het is belangrijk dat ouders al vroeg beginnen om met hun kinderen in openheid te spreken over onderwerpen als seksualiteit, muziekkeuze, geloof en bekering. Ouders hebben soms de neiging daar lang mee te wachten en dan is het lastig om open te zijn.

Durf concreet te zijn en ga het gesprek aan. Luistert uw jongere volgens u naar verkeerde muziek? Print de liedtekst eens uit, luister samen en bespreek het. Stop met het gebruiken van verhullende taal, noem het beestje bij zijn naam.

Gebed

Ten slotte, we vinden het erg fijn als we merken dat er voor ons als jongeren gebeden wordt. Blijf dat vooral doen. Gelukkig hebben wij een God Die naar gebeden van opvoeders en van jongeren wil luisteren!

Albert (20), Arnoud (19), Claudia (19), Elma (20), Henri (21), Hester (18), Jenny (19), Maaïke (18), Martijn (19), Teun (19), Wijnanda (19)

Dit is een initiatief van Elsbeth Visser en Janneke Westerink, werkzaam bij Driestar Educatief en promovendi aan de Universiteit Utrecht en de Protestantse Theologische Universiteit op het gebied van de religieuze identiteitsontwikkeling van orthodox-gelovige jongeren. De jongeren zijn afkomstig uit de breedte van de reformatorische achterban.